

Cry Baby

Lut Geypens

Cry Baby

BraveNewBooks

De auteur ontving voor het schrijven van dit boek een
projectsubsidie van de provincie Limburg.

Coverontwerp: Jorinde Vandewal

Coverfoto: Sabine Schrayen

ISBN: 9789402194753

Copyright © 2019 Lut Geypens

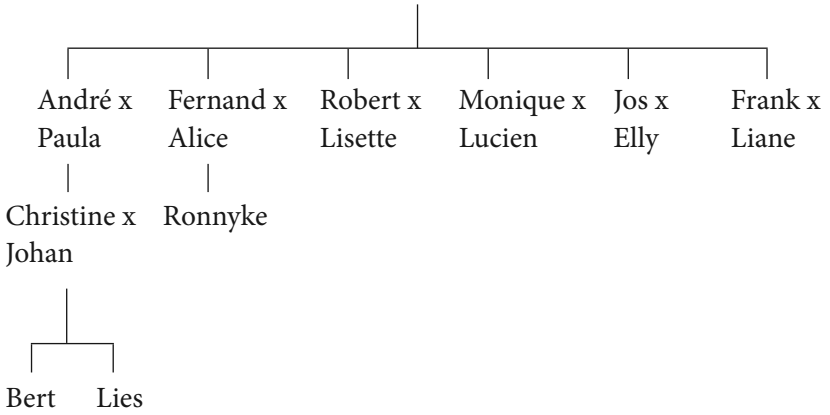
Alle rechten voorbehouden.

www.bravenewbooks.nl

Voor het nageslacht van mijn grootmoeder

Moeke Martha is geïnspireerd op mijn grootmoeder, maar ook niet meer dan dat. Hetzelfde, maar dan anders, geldt voor vele personages in dit boek.

Moeke Martha x Va Fons

APRIL 2010

‘Een vulkaan in IJsland? Je verzint het...’

‘Komaan, Christine, als ik zoveel fantasie had, zou ik een roman schrijven.’

‘Hoe heet die spuwende vulkaan dan?’

‘Een onmogelijke naam. Iets met “jeuk”.’

‘Zal wel.’

Christine duwde de deur van de hotelbar open en hoopte vurig dat Els ongelijk zou hebben. Ze was klaar om naar huis te vliegen. Deze minitrip naar Andalusië was sowieso niet haar idee geweest. Johan vond dat ze er een paar dagen tussenuit moest na de stress van de voorbije weken. Zelf kon hij in april geen verlof nemen, maar waarom zou ze niet alleen gaan? Ze kon een groepsvakantie boeken en gezelschap opzoeken of vermijden zoveel ze wilde. Ideaal, toch? Ze wist niet of dat echt was wat ze nodig had, maar was gezwicht voor zijn argumenten.

De trip was vlot verlopen – het Alcázar, het Alhambra en andere must sees werden probleemloos afgewerkt – en in Els had ze een prettige compagnon gevonden, maar van ontspanning had ze niet veel gevoeld. De eeuwige spierpijn, al jaren haar spanningsgraadmeter, was niet gezwicht voor de Spaanse zon. Zelfs de twee dagen strandvakantie ter afronding hadden haar onrust niet weggespoeld. Het

was goed geweest, of toch goed genoeg, maar nu wilde ze naar huis.

‘...en daarom wordt er voorlopig niet gevlogen,’ besloot de hostess in Frans klinkend Nederlands.

Els had gelijk, en de jeukvulkaan heette voluit Eyjafjallajökull.

‘Hoe lang gaat dit duren?’ vroeg de man die altijd de eerste – en de laatste – vraag stelde in de groep.

‘Dat weet niemand op dit ogenblik. We moeten afwachten, maar we gaan voor jullie allemaal een goed otel zoeken.’

‘Kunnen we hier niet blijven?’ Dezelfde man weer.

‘Nee, dit otel is al volgeboekt voor morgen. Elaas.’

‘Je gelooft nooit wat mij nu overkomt.’ Met haar vrije hand probeerde Christine de deur naar het terras met zijdelings zeezicht open te krijgen.

‘Toch wel, een paar dagen extra vakantie,’ lachte Johan. Op de achtergrond hoorde ze Jan Becaus, die de spuwendevulkaan zowaar IJslands deed klinken.

‘En jij vindt dat grappig?’ Ze klemde de telefoon tussen kin en nekholte en wrikte met beide handen aan de onwillige deur.

‘Wind je niet op. Je hoeft voor niets thuis te zijn. Ik red me wel.’

‘Weten Bert en Lies het al?’ Haar hart bonkte in haar keel en achter haar linkeroor leek iemand met spelden in de weer.

‘Lies heeft gebeld, Bert nog niet.’

‘Die weet allicht zelfs niet meer dat ik weg ben.’ Het zweet sijpelde in haar nek, ze greep naar de wegglijdende telefoon.

‘Precies, dus maak je daar vooral geen zorgen over. Ik hoor dat het goed weer is ginder, geniet er nog maar wat van. Relax, schattie...’

Natuurlijk had dit weer exact het tegengestelde effect. Kon die vent nu nooit eens iets ernstig nemen? Enig medeleven tonen? En – wat haar nog het meest stoorde – was hij nu echt vergeten wat er maandag op haar programma stond?

‘Ik bel nog wel,’ zei ze, hem voor straf de mond snoerend. Toen de deur eindelijk losschoot, wist ze niet meer wat ze op het terras te zoeken had.

Bij het avondeten kreeg Christine te horen dat ze de volgende ochtend naar hotel Playa Tropical zou worden getransporteerd. Zij en nog twee bevriende echtparen van de groep, die erg op zichzelf waren en met wie ze de voorbije dagen geen woord had gewisseld. Jammer dat Els naar een ander hotel moest. Wat moest ze in godsnaam gaan doen in Playa Tropical? Met de ongelezen boeken in haar koffer zou ze het er wel een dag of twee kunnen uitzingen, maar verder durfde ze niet te denken. Maandagmiddag moest ze absoluut terug in het land zijn. Stel je voor dat ze haar afspraak miste. Twee sollicitatierondes overleven en dan voor het beslissende assessment forfait moeten geven. Haar maag keerde en ze hapte naar lucht. Het zou toch niet waar zijn dat die verdomde jeukkeutel roet in het eten ging strooien.

Ze werd die nacht naar haar gevoel wel duizendmaal wakker. Met elk ontwaken had ze het warmer en voelde ze zich misselijker en ongemakkelijker. Ze vervloekte de IJslandse vulkaan, maar even goed de Spaanse wijn die ze bij het avondeten iets te overvloedig als troost had laten binnenlopen. Ze kon verdorie nergens meer tegen. Tijdelijke troost moest ze altijd dubbel bekopen. Het was nog niet genoeg dat ze de hele nacht wakker lag en geen rust vond. Wedden dat ze morgen ook nog hoofdpijn zou hebben? So what, dacht ze terwijl ze zich nog maar eens op haar andere zijde gooide. 'Ik moet morgen niets doen. Niéts doen, níéts...' en op dit niets gleed ze eindelijk weg.

De reusachtige thermometer bij het zwembad van hotel Playa Tropical gaf een zalige 24 graden aan, en zo voelde het ook. Ze las de letters van de nieuwste Nicci French, maar de betekenis drong niet tot haar door. Het boek zakte op haar borst, al voor de derde maal. Ze liet het liggen en sloot haar ogen. Even wiegde ze in een heerlijk niemandsland tussen waken en dromen, tot een luide pletsplons haar deed opschrikken. Weer zo'n walvis in badpak, sakkerde ze, terwijl ze de druppels van haar boek schudde. Dat zou weer betalen worden in de bibliotheek. Wanneer moest het boek trouwens binnen zijn? Op haar ticket dat ze als bladwijzer gebruikte las ze: VRIJDAG 16 APRIL. Vandaag dus. Vandaag? Vrijdag? Plots veerde ze op. De laatste werkdag van de week! De laatste kans om te verwittigen dat ze er maandag misschien niet kon zijn. Hoe laat was het nu? Half vier. Ze moest Johan bellen. Onmid-

dellijk. Hij zou de personeelsdienst moeten verwittigen en vragen of ze desnoods uitstel kon krijgen.

‘Nu vraag je me toch wel veel,’ zei Johan toen ze haar dwingende relaas had gedaan. ‘Je zal maandag wel terug zijn.’

Ze wist dat hij zo zou reageren. Altijd alles relativeren.

‘Johan, luister. Ik wil geen risico nemen. Je weet hoe belangrijk dit voor mij is, dus doe nu alsjeblief wat ik vraag.’

‘Oké, rustig maar, ik zal wel zien.’

Ze wist dat hij zou bellen. Na dertig jaar huwelijk was hij redelijk voorspelbaar.

Met een zucht, zowel van ergernis als van opluchting, legde ze haar gsm op de bijzettafel en pakte ze haar boek weer op. Drie regels verder vielen haar ogen dicht en het boek op haar borst. Voor haar ogen waaierden rode en oranje cirkels in en uit elkaar. Uit een verre box klonken *golden oldies*, The Beatles zongen ‘She Loves You’. In de dansende cirkels verschenen beelden, gekartelde zwart-witbeelden, vergeeld, als foto’s uit een ver verleden.

She Loves You (1963)

Als ik kom logeren is het feest, voor mij, voor mijn grootouders en voor mijn drie nonkels en één tante die nog thuis wonen.

Ik slaap in de kelderkamer, in een groot lichtgrijs bed, samen met moeke Martha. Ik weet niet waar va Fons slaapt. Soms hoor ik hem in de verte hoesten. Misschien slaapt hij wel in zijn zetel bij de kachel. Daar zit hij bijna altijd, als hij niet door het huis sloft op zoek naar zijn poedertjes en pilletjes. Mijn drie nonkels slapen boven, aan het einde van de gang met de grote witte muurkast. Die kast mag ik eigenlijk niet opendoen, maar ik heb het toch eens gedaan – die deur klikt zo fijn – en toen heb ik ontdekt dat Sinterklaas daar zijn speelgoed bewaart. Ik heb niets tegen moeke gezegd.

In de kamer van mijn nonkels staan twee dubbele bedden. Zó fijn om op te springen, vooral van het ene bed naar het andere. Van moeke mag dat niet, of toch maar heel eventjes. Niet goed voor de matras, en het geld groeit niet op mijn rug, zegt ze altijd. Van nonkel Frank mag alles. Die komt zelfs meespringen, maar hij moet zich wel bukken om niet met zijn hoofd tegen het plafond te botsen. Hij is het laatste jaar heel groot geworden. Mijn pa zegt dat hij eindelijk zijn scheut gekregen heeft. Daarvoor

was hij maar een klein manneke, en daarom noemde ik hem nunkske. Nu is nunkske mijn grootste nonkel, en hij is ook de zotste en de wildste. Mijn pa zegt dat zijn verstand niet meegegroeid is. Een loebas van vijftien, noemt hij hem.

Als moeke te veel werk heeft, moet nonkel Frank op mij passen. Soms vindt hij dat fijn, maar meestal wil hij veel liever gaan sjotten met de Witte.

Nonkel Frank neemt me mee naar het voetbalveld, zet me op een bankje langs de zijlijn met een Expo-ijsje, en vergeet me terug mee naar huis te nemen. Maar ik ben niet bang. Hij komt me wel halen. Zie je wel? Zoals altijd als hij me even vergeten was, is hij weer extra lief. Nu belooft hij me iets speciaals te laten horen.

In het huis van mijn grootmoeder neemt hij me mee naar de beste kamer. We kruipen in de rode fluwelen sofa onder het raam met de bloemetjesgordijnen, zijn kleine radio tussen ons in. Daar komt een raar geluid uit, dat ik nog nooit eerder heb gehoord. Nunkske zingt mee en ik ook. Jèèèè, jèèèè, jèèèè... Niet moeilijk.

‘Dat zijn de Beatles,’ zegt hij, ‘goed hè!’ Ik weet dat een bietel voor mijn pa, en nog meer voor mijn ma, een vies woord is, maar als nunkske ze goed vindt, dan ik ook. Uit de woonkamer klinkt getokkel. Mijn nonkel Jos oefent op zijn banjo. Nunkske rolt met zijn ogen, en ik doe hetzelfde, al vind ik die banjo eigenlijk wel grappig.

Als moeke me mist, valt ze binnen in de beste kamer.

‘Wat zit ge dat kind hier te bederven?’ t Is nog niet erg genoeg dat ge zelf zo’n leegloper zijt, zeker?’

‘Kom, kinneke.’ Ze neemt me bij de hand, terug naar de woonkamer, waar ze me op een stoel met een kussen laat zitten, tussen aan de ene kant mijn snurkende grootvader in de versleten rode zetel bij de kachel en aan de andere kant moeke achter haar strijkplank. Ik ruik de eau de cologne die ze tussen de zakdoeken strijkt, één druppel 4711 voor elke zakdoek. Mijn grootmoeder is een Assepoester, maar ook een beetje een prinses. Ze heeft veel werk, weinig centen, een hoestende man en een gat in haar been dat nooit geneest. Maar ze kan lekker koken, heeft mooi wit en blauw servies, blinkende stoffen en geurige zakdoeken. Ze kijft op de varkens, op va en op nunkske, maar nooit op mij.

Straks komt mijn pa me halen met de Vespa. Moeke zegt altijd dat va me wel naar huis zal brengen met zijn oude Ford Taunus, maar dat wil mijn ma niet. ‘Veel te gevaarlijk,’ zegt ze. ‘Kijk maar eens hoeveel blutsen hij al heeft.’ ‘Och,’ zegt moeke dan. ‘Dat hij hier en daar eens ergens tegen zit, is toch niet zo erg. Hij rijdt nooit hard, dus wat kan er gebeuren?’ Op de Vespa laat pa mij altijd rechtstaan tussen zijn knieën. Als ik mijn handen op het stuur leg, is het precies of ik zelf rijd. Soms rijden we samen naar het kanaal om jonge duiven te lossen. Altijd mag ik het deksel optillen, en dan zie ik de duifjes in een wolk van pluimen de blauwe lucht in fladderen. We kijken ze na tot ze helemaal verdwenen zijn. Dan heb ik mijn pa nog even voor mij alleen, in het hoge gras tussen de gele bremstruiken langs het kanaal. Dan vertelt hij over mensen en dingen die ik nog niet ken. Over John Kennedy bijvoorbeeld, de

vermoorde president. Mijn pa heeft een foto van hem in zijn portefeuille, uit de krant geknipt. Hij zegt dat het een goede president was, maar als ik vraag waarom ze hem dan hebben vermoord, zegt hij dat ik dat nog niet begrijp.

‘En... is ze braaf geweest?’ vraagt pa zoals altijd, terwijl hij zijn Vespa op de staander zet.

‘Zoals altijd,’ zegt moeke zoals altijd, terwijl we door het kleine halletje naar de woonkamer stappen.

‘Ik wil nog wat langer blijven,’ probeer ik tegen beter weten in.

‘Dat zal niet gaan,’ zegt pa, ‘morgen moet ge weer naar juffrouw Josée, de paasvakantie is gedaan.’

‘Wanneer mag ik terugkomen?’

‘Zondag komen wij weer op bezoek, zoals altijd, en de volgende vakantie moogt ge weer komen logeren.’

‘Hoeveel keer moet ik dan nog slapen?’ Ik steek al mijn vingers van één hand omhoog, zoals wanneer ze vragen hoeveel jaar ik ben, en dan nog eens alle vingers van mijn andere hand. ‘Zoveel?’

‘Eén, twee, drie, vier, vijf keer zoveel,’ zegt pa, met zijn grote handen zachtjes op de mijne kletsend.

Ik slik heel hard om de tranen die ik naar mijn ogen voel kruipen naar mijn keel te duwen, maar moeke heeft het weer gezien. Ze bukt zich, zwiert mijn twee vlechten op mijn rug en trekt mij tegen haar grote zachte lijf.

‘t Zal rap weer grote vakantie zijn, en dan moogt ge héél lang blijven,’ troost ze.

‘Heeft nunkske dan ook vakantie?’

‘Ja, maar niet om met kleine meisjes te spelen.’ Iemand